ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
ЗАИНСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЗӘЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ **КАРАР**

25.08.2023 г. Заинск № 662

**«Татарстан Республикасы
Зәй муниципаль районы
гомуми белем бирү мәктәпләрендә
туклануны оештыру турындагы
нигезәмәне раслау турында»**

«Россия Федерациясендә мәгариф турында» 2012елның 29 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Законы нигезендә, бюджет акчаларын нәтиҗәле файдалану максатларында, Зәй муниципаль районы Уставының 45 статьясы, Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Башкарма карар бирә

карар бирә:

1. Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы гомуми белем бирү оешмалары укучыларының туклануын оештыру тәртибе турында нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.
2. Үз көчен югалткан дип танырга:
- «Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы гомуми белем бирү оешмалары укучыларының туклануын оештыру тәртибе турында Нигезләмәне раслау хакында» 27.02.2021 ел, № 124 Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Башкарма комитеты карары;
- Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Башкарма комитетының «Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы гомуми белем бирү оешмалары укучыларының туклануын оештыру тәртибе турында «27.02.2021 ел, №124 Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Башкарма комитетының карарына үзгәрешләр кертү хакында»08.07.2022 ел, № 336 карары;
- Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Башкарма комитетының «Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы гомуми белем бирү оешмалары укучыларының туклануын оештыру тәртибе турында «27.02.2021 ел,

№124 Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Башкарма комитетының карарына үзгәрешләр кертү хакында»03.10.2022 ел, № 505 карары;
- Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Башкарма комитетының «Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы гомуми белем бирү оешмалары укучыларының туклануын оештыру тәртибе турында «27.02.2021 ел, №124 Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Башкарма комитетының карарына үзгәрешләр кертү хакында»23.11.2022 ел, № 586 карары;
- Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Башкарма комитетының «Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы гомуми белем бирү оешмалары укучыларының туклануын оештыру тәртибе турында «27.02.2021 ел, №124 Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Башкарма комитетының карарына үзгәрешләр кертү хакында»01.12.2022 ел, № 605 карары;
- Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Башкарма комитетының «Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы гомуми белем бирү оешмалары укучыларының туклануын оештыру тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында «27.02.2021 ел, №124 Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Башкарма комитетының карарына үзгәрешләр кертү хакында»07.04.2023 № 244 карары.

3. Әлеге карарны массакүләм мәгълүмат чараларында бастырып чыгарырга, «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында» веб-адрес буенча урнаштырырга: http://pravo.tatarstan.ru Зәй муниципаль районының рәсми сайтында да.

4. Әлеге карар рәсми рәвештә басылып чыккан көннән законлы көченә керә һәм 2023 елның 1 сентябреннән барлыкка килгән хокук мөнәсәбәтләренә кагыла.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Башкарма комитет җитәкчесенең социаль мәсьәләләр буенча урынбасарына йөкләргә.

Башкарма комитет җитәкчесе
вазыйфаларын башкаручы **Р. М. Архипова**

Э. Р. Сәфәргалиев
3-27-42

Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Башкарма комитеты карарына кушымта
"25" 08 2023 ел №662

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗӘЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ГОМУМИ БЕЛЕМ БИРҮ ОЕШМАЛАРЫ УКУЧЫЛАРНЫҢ ТУКЛАНУЫН ОЕШТЫРУ ТӘРТИБЕ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ

2023 ел

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Нигезләмә укучыларга кайнар туклануны оештыру һәм финанс тәэмин итү тәртибен, туклануны оештыру процессында катнашучыларның хокукларын һәм бурычларын, туклануны оештыруны контрольдә тоту тәртибен билгели, шулай ук Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районының муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениеләрендә белем алучы аерым категорияләр өчен социаль ярдәм чараларын билгели.

1.2 Нигезләмә түбәндәге документларга нигезләнеп эшләнде:

- "Россия Федерациясендә мәгариф турында" 29.12.2012 № 273-ФЗ Федераль закон;
- "Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында" 1995 елның 24 ноябрендәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон;
- Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгының 14.01.2016 ел no 07-81 «өйдә белем алучы балаларның ата-аналарына (законлы вәкилләренә) компенсация түләүне гамәлгә ашыру турында " хаты;
-Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгының 01.02.2023 елның под-183/23 № - лы боерыгы "Татарстан Республикасы дәүләт мәгариф оешмалары тарафыннан өйдә укыту оештырылган сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән укучыларны түләүсез ике тапкыр туклануны акчалата компенсация белән алыштыру мөмкинлеген дә кертеп, түләүсез ике тапкыр туклануны түләүсез компенсация белән тәэмин итү тәртибен раслау турында";
- «Азык-төлек продуктларының сыйфаты һәм куркынычсызлыгы турында»2000 елның 2 гыйнварындагы 29-ФЗ номерлы Федераль закон;
- «Халыкның санитар-эпидемиологик иминлеге турында»30.03.1999 ел, № 52 ФЗ Федераль закон;
- «Дәүләт һәм муниципаль ихтыяҗларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында»05.04.2013 № 44-ФЗ Федераль закон;
- «Татарстан Республикасында халыкка адреслы социаль ярдәм күрсәтү турында»2004 елның 8 декабрендәге 63-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы;
- Россия Федерациясе Президентының «күп балалы гаиләләргә социаль ярдәм күрсәтү чаралары турында»05.05.1992 ел, № 431 Указы;
- "Татарстан Республикасында халыкның аерым категориясенә акчалата түләүләр, пособиеләр, субсидияләр һәм стипендияләр бирү тәртибе турында Нигезләмәне раслау хакында" Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 17.12.2004 ел, №542 карары;
- "Балалары булган гражданнарга дәүләт пособиеләре турында" 2022 елның 21 ноябрендәге 455-ФЗ номерлы Федераль закон;
- "Дәүләт мәгариф оешмаларында башлангыч гомуми белем бирүнең гомуми белем бирү программалары буенча укучыларны бушлай кайнар туклану белән тәэмин итүгә норматив чыгымнарны һәм башлангыч гомуми белем бирү программалары буенча укучыларны кайнар туклануның уртача бәясен раслау

турында" Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 14.09.2022 №991 карары;

- "Айлык акчалата һәм башка төр түләүләр турында"01.09.2022 ел, №934 Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары;- "Россия Федерациясендә мәгариф турында" 29.12.2012 № 273-ФЗ Федераль закон;

- ТР Таможня берлегенең Техник Регламенты ТС 005/2011 пакетлау куркынычсызлыгы турында;
- ТР Таможня берлегенең Техник Регламенты ТС 021/2011 иминлек һәм азык-төлек продукциясе турында;

СанПиН 2.3/2.4.3590-20 »халыкның җәмәгать туклануын оештыруга санитар-эпидемиологик таләпләр";

- СанПиН 1.2.3685-21»гигиена нормативлары һәм кеше өчен яшәү шартларының куркынычсызлыгын һәм (яки) зарарсызлыгын тәэмин итүгә таләпләр";
- СП 1.1.1058-01 " санитар кагыйдәләрне үтәүгә производство контролен оештыру һәм үткәрү һәм санитар-эпидемиягә каршы (профилактик) чаралар оештыру»;
- ГОСТ 31986-2012 җәмәгать туклануы продукциясенең сыйфатын органолептик бәяләү ысулы;

«МР 2.4.0179-20. 2.4. Балалар һәм яшүсмерләр гигиенасы. Гомуми белем бирү оешмалары укучыларының туклануын оештыру буенча киңәшләр. Методик киңәшләр (утв» РФ баш дәүләт санитар табибы 18.05.2020 г.) аннан соң МР 2.4.0179-20;

«МР 2.4.0180-20. 2.4. Балалар һәм яшүсмерләр гигиенасы. Гомуми белем бирү оешмаларында балаларның кайнар туклануын оештыруга ата-аналар контроле. Методик киңәшләр (утв» РФ баш дәүләт санитар табибы 18.05.2020 г.) аннан соң МР 2.4.0180-20.

1.3. Әлеге Нигезләмәнең гамәлдә булуы Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районының гомуми белем бирү учреждениеләрендә укучыларга, шулай ук сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән укучы балаларга һәм өйдә белем алучы сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән укучы статусына ия булган инвалид балаларга кагыла.

2. Төп максатлар һәм бурычлар

2.1. Сәламәт туклану сәламәт милләт Формалаштыру һәм актив озын гомер озынлыгын арттыру өчен бик мөһим.

Сәламәт туклану-көндәлек диета сәламәт туклану принципларына нигезләнгән, куркынычсызлык таләпләренә җавап бирүче һәм кешенең физик һәм интеллектуаль үсеше, Тормыш эшчәнлеге һәм киләчәк буыннар өчен шартлар тудыручы туклану.

Сәламәт туклану принциплары булып кеше һәм киләчәк буын сәламәтлеген ныгытуга, авырулар үсеше куркынычын киметүгә ярдәм итүче төп кагыйдәләр һәм нигезләмәләр тора һәм үз эченә ала:

азык-төлек продуктларын кулланучыларның тормышын һәм сәламәтлеген яклауның шәхси эшмәкәрләрнең һәм азык-төлек әйләнеше белән бәйле эшчәнлек алып баручы юридик затларның икътисади мәнфәгатьләренә карата өстенлеген тәэмин итү;

-азык-төлек продуктларын кулланучыларның тормышын һәм сәламәтлеген яклауның шәхси эшмәкәрләрнең һәм азык-төлек әйләнеше белән бәйле эшчәнлек алып баручы юридик затларның икътисади мәнфәгатьләренә карата өстенлеген тәэмин итү;

- көндәлек рационның энергия кыйммәтенең энергия чыгымнарына туры килүе;
- көндәлек рационның химик составының кешенең макронутриентларга (аксымнар һәм аминокислоталар, майлар һәм май кислоталары, углеводлар) һәм микронутриентларга (витаминнар, минераль матдәләр һәм микроэлементлар, биологик актив матдәләр) физиологик ихтыяҗларына туры килүе;
-көндәлек рационда туендырылган майлар (шул исәптән май кислоталары трансизомерлары), гади шикәрләр һәм аш тозы, шулай ук витаминнар, азык җепселләре һәм биологик актив матдәләр белән баетылган азык - төлек продуктлары булуы;
- максималь төрле сәламәт диета һәм оптималь ашау режимын тәэмин итү;
-азык-төлекнең башлангыч азык кыйммәтен саклауны тәэмин итүче азык-төлекпродуктларын технологик һәм кулинар эшкәртүне куллану;
-азык-төлек продуктлары (әзер ризыклар)әйләнешенең барлык этапларында санитар-эпидемиологик таләпләрне үтәүне тәэмин итү;
- ялган ризыклар куллануны булдырмау.

Сәламәт туклану ашказаны-эчәк юлы патологиясе, эндокрин системасы формалашу куркынычларын киметүгә, йөрәк-кан тамырлары авырулары һәм баланың артык тән авырлыгы үсеше куркынычын киметүгә юнәлдерелгән.

Шулай итеп, гомуми белем бирү учреждениесендә укучыларның кайнар туклануын оештыруда төп максатлар һәм бурычлар булып:

2.1.1.Мәктәп укучыларының кайнар туклануы рациональ, балансланган туклану принципларын формалаштыруга юнәлдерелгән, ул организмны кирәкле матдәләр белән тәэмин итә, бу яшьтәге физиологик ихтыяҗларга туры килә;

2.1.2.Ризык әзерләү өчен кулланылган ризыкларның һәм ризыкларның сыйфаты һәм куркынычсызлыгы гарантияләнә;

2.1.3. Туклану факторы белән бәйле йогышлы һәм йогышлы булмаган авырулар арасында кисәтү (профилактика);

2.1.4. Тулы һәм сәламәт туклану принципларын пропагандалау;

2.1.5. Мәктәп укучыларының кайнар туклануын оештыруда баланың сәламәтлегенең үзенчәлекләрен исәпкә алу;

2.1.6. Өстәмә социаль ярдәм чараларына мохтаҗ укучыларга ташламалы туклану бирү;

2.1.7. Кайнар ризыкны оештыруга бүлеп бирелә торган бюджет акчаларын гамәлдәге закон таләпләренә туры китереп куллану.

3. УКУЧЫЛАРНЫҢ ТУКЛАНУЫН ОЕШТЫРУНЫҢ ГОМУМИ ПРИНЦИПЛАРЫ

3.1. Укучыларның кайнар туклануын оештыру гомуми белем бирү учреждениесе эшчәнлегенең аерым мәҗбүри юнәлеше булып тора.
Гомуми белем бирү учреждениеләре СанПиНга билгеләнгән тәртип һәм вакытлылыкка (оештыру чараларын, лаборатория тикшеренүләрен һәм сынауларын кертеп) ярашлы рәвештә ХАССП принципларына нигезләнгән җитештерү контролен башкарырга тиеш 2.3/2.4.3590-20.

Туклануны оештыру буенча хезмәт күрсәтүне гамәлгә ашыручы, шулай ук азык-төлек белән тәэмин итүне гамәлгә ашыручы мәгариф учреждениеләре һәм мәгариф учреждениеләре арасындагы мөнәсәбәтләр гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә төзелгән контракт (килешү) белән көйләнә. Мәгариф учреждениеләре өчен азык-төлек сатып алу «Дәүләт һәм муниципаль ихтыяҗларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында»2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә башкарыла.
3.2. Укучыларның кайнар туклануын оештыру өчен түбәндәге юнәлешләр буенча санитар - гигиена нормалары һәм кагыйдәләре таләпләренә туры килгән махсус биналар (азык блогы) кулланыла:
3.2.1. Чыгару җиһазлары булу, аның эшләве;
3.2.2. Азык-төлек блогында азык-төлек саклау өчен ярдәмче бүлмәләр булу;
3.2.3. Ашханә һәм ашханә савытлары, кирәкле күләмдә ашханә приборлары белән тәэмин ителеш;
3.2.4. Техник торышы билгеләнгән таләпләргә туры килгән технологик җиһазлар белән тәэмин ителеш. Нинди дә булса технологик җиһазлар эшләмәсә, менюга үзгәрешләр кертергә кирәк;
3.2.5. Яңа уку елы башланыр алдыннан технологик җиһазларның төзеклегенә техник контроль үткәрү;
3.3. Азык блогында һәрвакыт булырга тиеш:
гигиена журналы (хезмәткәрләр) (СанПИНның 1 нче кушымтасы) 2.3/2.4.3590-20)суыткыч җиһазларның температура режимын исәпкә алу журналы (СанПИНның 2 нче кушымтасы) 2.3/2.4.3590-20;
склад биналарында температура һәм дымлылыкны исәпкә алу журналы (СанПИНның 3 нче кушымтасы)2.3/2.4.3590-20);
әзер азык-төлек продукциясе бракеражы журналы (кушымта no 4 СанПиН 2.3./2.4.3590-20);
азык-төлек һәм азык-төлек чимал бракеражы журналы;
тиз бозыла торган азык-төлек продукциясе бракеражы журналы (кушымта no 5 СанПиН 2.3./2.4.3590-20);
- көндәлек менюлар;
- ашау өчен гаризалар;
- әзерләнгән ризыклар өчен технологик карталар;
- туклану диетасын контрольдә тоту ведомосы;

-азык-төлек продукциясенә Керем документлары, азык-төлек продукциясенең сыйфатын раслаучы документлар (өстәмә, сертификатлар һәм туры килү декларацияләре, сыйфат таныклыклары, ветеринария-санитария экспертизасы документлары һ. б.);
- җитештерү контроле программасы кысаларында лаборатория инструменталь тикшеренүләр үткәрү турында гамәлдәге килешүнең булуы;
-санитар-эпидемиологик таләпләргә һәм нормаларга җавап бирүче, белем бирү учреждениесе телем җитәкчелеге белән килешенгән һәм предприятие җитәкчесе тарафыннан расланган оештыручы туклануга җавап бирүче ике атналык үрнәк менюның булуы;
- башкаручы турында мәгълүмат.
3.4. Мәктәп администрациясе сыйныф җитәкчеләре белән берлектә укучыларны түләүле яки бушлай нигездә кайнар туклануны оештыру максатыннан укучылар һәм ата-аналар (законлы вәкилләр) белән оештыру һәм аңлату эшен башкара.
3.5. Мәктәп администрациясе укучыларны кайнар ризык белән тәэмин итүгә, сәламәт туклануның принципларына һәм санитар - гигиена нигезләренә юнәлдерелгән оештыру-идарә карарлары кабул итүне, укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре) белән консультация һәм аңлату эше алып баруны тәэмин итә.
3.6. Барлык укучыларны сәламәт туклану белән тәэмин итү өчен белем бирү учреждениесендә кайнар туклануны үз эченә алган төп (оештырылган)менюны гамәлгә ашыру аша башкарылырга тиеш.
3.7. Якынча меню ике атнадан да ким булмаган вакытка эшләнә, балаларга калория, аксым, май, углевод, витаминнар һәм микроэлементлар кирәклеген исәпкә алып, аларның нормаль үсеше һәм үсеше өчен кирәк.
3.7.1. Менюны милли, конфессиональ туклану үзенчәлекләрен исәпкә алып, балаларның төп азык матдәләрен туклану рационында тоту һәм нисбәт таләпләрен үтәү шарты белән төзәтергә рөхсәт ителә. Дәвалау туклануына мохтаҗ укучылар өчен әлеге патология өчен расланган продуктлар җыелмасына ярашлы рәвештә аерым меню эшләнә (медицина учреждениесеннән белешмәләр һәм башка авыру вакытында тыелган продуктлар исемлеге булганда).
3.7.2. Менюда бер төр азык-төлек продукциясен, ризыкларны һәм кулинар әйберләрне азык-төлек кыйммәтен исәпкә алып, азык-төлек продукциясен алмаштыру таблицасына ярашлы рәвештә алыштырырга рөхсәт ителә (кушымта no 11 СанПиН 2.3./2.4.3590-20).
3.7.3. Менюда бер үк ризыкларны яки кулинар әйберләрне бер үк көнне яки аннан соңгы 2 3 көндә кабатлау рөхсәт ителми.
3.7.4. Укучыларның туклануы ризык әзерләүнең билгеле бер ысулларын куллануны күздә тоткан йомшак туклану принципларына туры килергә тиеш, мәсәлән, пешерү, пешерү, тутыру, пешерү, шулай ук ачулы үзлекләре булган ризыкларны чыгарырга тиеш.
3.7.5. Балаларның туклануында биологик кыйммәтне тәэмин итү өчен кулланырга киңәш ителә:

- азык кыйммәте югары булган продуктлар, шул исәптән баетылган продуктлар (макро-микронутриентлар, витаминнар, азык җепселләре һәм биологик актив матдәләр);
- май, шикәр һәм тоз чикләнгән ризыклар;
- йодланган сөт, тоз, икмәк.

3.7.6. Йогышлы һәм массакүләм йогышлы булмаган авырулар (агуланулар) барлыкка килүен һәм таралуын булдырмау өчен һәм йомшак туклану принципларына ярашлы рәвештә азык-төлек продуктларын кулланырга рөхсәт ителми (No 6 санпин2.3 кушымта)./2.4.3590-20) һәм әлеге санитар кагыйдәләр таләпләренә туры китереп ризыклар һәм кулинар әйберләр ясау.

Әгәр мондый маркировканың булуы Россия Федерациясе законнары белән каралган очракта, маркировкасы булмаган азык-төлек продукциясен сатуга кертелми.

3.8. Укучыларга кайнар ризык белән хезмәт күрсәтүне тиешле һөнәри квалификациягә ия булган, алдан (эшкә кергәндә) һәм вакытлыча медицина тикшерүе үткән, гигиена әзерлеге һәм персоналны гигиена программасы буенча 2 елга 1 тапкырдан да сирәгрәк булмаган тәртиптә, билгеләнгән тәртиптә билгеләнгән медицина китабына ия булган мәгариф учреждениесе азык-төлек блогы хезмәткәрләре башкара үрнәк. Ашларны порцияләү һәм тарату махсус инвентарь (чыбыклар, лопатка, соусниклар, гарнир кашыгы һ.б.) кулланып, бер тапкыр кулланыла торган кулъяулыкларда, кулинар әйберләрдә (пешерү һ. б.) азык - төлек блогы персоналы тарафыннан башкарыла.

3.9. Укучыларның азык-төлек чимал һәм азык-төлек продуктларының гигиена күрсәткечләре СанПиНга туры килергә тиеш 2.3/2.4.3590-20 .

3.10. Кайнатылган суны кулланып эчү режимын оештыруда азык-төлек продукциясе белән элемтәгә керү өчен билгеләнгән материаллардан эшләнгән савыт-саба, шулай ук чиста һәм кулланылган савыт-саба өчен аерым маркировкаланган тәлинкәләр; кулланылган бер тапкыр кулланыла торган савыт-сабаны җыю өчен контейнерлар булуы тәэмин ителергә тиеш. Балаларга эчәр су өчен товар үткәрү документациясе булганда, упаковка (бутилланган) эчәр су бирелә.

3.11. Туклануны оештыруны планлы контрольдә тоту, мәктәптә сатыла торган чимал һәм әзер продукциянең сыйфатын контрольдә тоту Татарстан Республикасы Роспотребнадзор органнары тарафыннан башкарыла.

3.12. Гомуми белем бирү учреждениесе җитәкчесе укучыларны кайнар ризык белән тәэмин итүне оештыру һәм тулыландыру өчен җаваплы кеше булып тора.

3.13. Гомуми белем бирү учреждениесе җитәкчесе боерыгы белән административ яки педагогик хезмәткәрләр арасыннан укучыларны туклану белән тулыландыру һәм агымдагы уку елына туклануны оештыру өчен җаваплы кеше билгеләнә

3.14. Гомуми белем бирү учреждениесендә укучыларны тукландыру уку көннәрендә башкарыла. Ашау режимын мәгариф учреждениесе директоры раслый.

3.15. Һәр сыйныф укучылары өчен туклану сыйныф җитәкчесе алдан (48 сәгать эчендә) белдергән укучылар саны буенча бирелә.

4. ГОМУМИ БЕЛЕМ БИРҮ УЧРЕЖДЕНИЕСЕНДӘ УКУЧЫЛАРНЫҢ ТУКЛАНУЫН ОЕШТЫРУ ТӘРТИБЕ

4.1. Укучыларның туклануыноештыру нигездә түләүсез һәм түләүлеоештырыла.

4.2. Башлангыч сыйныфларда (1-4 сыйныф) белемалучылар федераль һәм җирлебюджетның бюджет чыгымнар ыхисабына түләүсез кайнараш белән тәэминителде.

Озайтылганкөнтөркеменәкилүчебашлангычсыйныфукучыларыөчената-аналар түләвехи сабына, яки социаль ярдәм күрсәтүнең өстәмәчараларынамохтаҗбулганукучыларныңаерымкатегорияләренәҗирле бюджет акчасыхисабынаөстәмәтукланукаралган (п.5.2. ташламалы туклану)

Урта һәм югары сыйныфларда белем алучыларга (5-11 класс) кайнар туклануны финанслау Татарстан Республикасы төбәк бюджеты акчасы хисабына, субсидия һәм ата-аналар түләме рәвешендә, яки 1-4 сыйныфларда белем алучылардан тыш, социаль ярдәм күрсәтүнең өстәмә чараларына (п.5.2. ташламалы туклану)

4.3. Азык-төлек рационнарының көндәлек менюлары мәктәп директоры тарафыннан килештерелә, ашлар күләме һәм кулинар эшләнмәләре исемнәре турында мәгълүмат күрсәтелә торган меню ашханә залында эленә.

4.4. Балаларны тукландыру турында мәгълүмат, шул исәптән меню ата-аналарга һәм балаларга теләсә нинди уңайлы ысул белән җиткерелә (ашханә залында, мәгълүмат тактасына (стендына) керүдә, гомуми белем бирү учреждениесе сайтында урнаша).

4.5. Белем алучыларга кайнар ашамлык бирү вакыты укыту дәвамнары режимына туры китерелеп, озынлыгы 20 минуттанда ким булмаган тәнәфесләрдә оештырыла. Беренче сменада белем алучылар икенче яки өченче тәнәфесләрдә иртәнге аш белән тәэмин ителә.

4.6. Белем бирү учреждениесендә укучылар директор раслаган график буенча туклана. Азык-төлек блогының эш режимы учреждениеның эшләү режимына туры килә.

4.7. Һәр сыйныфта белем алучылар өчен туклану сыйныф җитәкчесе алдан белдергән белем алучылар санына туры килә (48 сәгать эчендә). Гаризаны төзегәндә ата-аналары (законлы вәкилләре) аларның балалары белән дәресләрне уздыру турында хәбәр иткән укучыларның санын исәпкә ала.

4.7.1. Әгәр бала үзенең ата-анасы (законлы вәкилләре) түләгән,әмма тукланмаган очракта, файдаланылмаган финанс акчалары киләсе айга укучының туклану бәясе исәбенә керә.

4.8. Укучыларга кайнар ашамлык белән хезмәт күрсәтүне оештыру өстәлекләрне алдан каплау юлы белән гамәлгә ашырыла, өстәлне сервирлаштыру кизү торучы укытучы җитәкчелегендә 14 яшьтән өлкәнрәк балалар тарафыннан тәнәфескә кадәр 7-10 минут кала гамәлгә ашырыла ала. Һәр сыйныфка билгеле аш өстәлләре беркетелә.

4.9. Мәктәп буенча җаваплы кизү торучы укучыларны сыйныф җитәкчеләре, педагоглар тарафыннан ашханә бүлмәсенә озатуны тәэмин итә. 4.9. Мәктәп буенча җаваплы кезекче укучыларны сыйныф җитәкчеләре, педагоглар тарафыннан ашханә бүлмәсенә озатуны тәэмин итә. Озатучы сыйныф җитәкчеләре, педагоглар ашханәгә бару режимының үтәлешен, җәмәгать тәртибен тәэмин итәләр һәм ашханә хезмәткәрләренә туклануны оештыруда ярдәм итәләр, укучыларның ашларны кабул итү алдыннан шәхси гигиенасын тикшерә.

4.10. Азык-төлек әзерләүне яхшырту һәм сыйфатын арттыру максатында мәктәп директоры боерыгы буенча белем бирү учреждениесендә бракераж комиссиясе төзелә. Бракераж комиссиясе:

- медицина хезмәткәре (штатта булса) яки билгеләнгән җаваплы зат;

- җитештерү мөдире;

- туклану буенча җаваплы зат

4.10.1. Бракераж комиссиясе вәкаләтләре:

- азык-төлек продуктларын ташу, җибәрү һәм бушату вакытында санитар-гигиеналык нормаларның дөрес үтәлешен гамәлгә ашыра;

- азык-төлек продуктларын саклау өчен склад һәм башка биналарның яраклы булуын, шулай ук аларны саклау шартларын тикшерә;

- азык-төлек продуктларын сату вакытларына һәм азык-төлек әзерләү сыйфатына тикшерүне гамәлгә ашыра;

- азыкның төп азык-төлек матдәләренең балаларның физиологик ихтыяҗларына туры килүен тикшерә;

- азык-төлек блогы хезмәткәрләре тарафыннан шәхси гигиена кагыйдәләре үтәлешен күзәтә;

- периодик рәвештә төп продуктларны салуда катнаша, таратыр алдыннан әзер ризыкларның температурасын һәм сыйфатын тикшерә;

- әзер ризыкны органолептик бәяләү (ГОСТ 31986-2012 "Иҗтимагый туклану продукциясе сыйфатын органолептик бәяләү ысулы") үткәрә, ягъни аның төсен, хуш исен, тәэсирен, консистенциясен, каты, тәмлелеген һ.б. билгели. Бракераж нәтиҗәсе тәкъдим ителгән формага (СанПин2.3./2.4.3590-20 № 4 кушымтасы)

нигезендә "Әзер азык-төлек продукциясенең бракераж журналында" теркәлә, сынама алынгач кына әзер ризык бирелә;

- әзерләнгән азык күләменең бер тапкыр порция күләменә һәм балалар санына туры килүен тикшерә.

5. ТАШЛАМАЛЫ ТУКЛАНУНЫ БИРҮ ТӘРТИБЕ

5.1. Социаль ярдәм күрсәтүнең өстәмә чараларына мохтаҗлык итүчеләргә тиешле, максатчан ярдәм күрсәтү кысаларында ташламалы туклану хокукы бирелә торган ташламалы категорияләр билгеләнә.

5.2. Ташламалы категорияләргә:

- сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән балалар (СӨЗ);

- сәламәтлеге чикләнгән белем алучы статусына ия булган инвалид балалар;

- махсус хәрби операциядә катнашучы гражданнар балалары, Россия Федерациясе Кораллы Көчләренә хәрби хезмәткә чакырылучылар, Россия Федерациясе милли гвардиясендә хәрби хезмәткәрләр һәм хезмәт үтәүче затлар, Татарстан Республикасында оештырылган "Алга" һәм "Тимер" батальоннарында хәрби хезмәт үтәүче гражданнар, махсус хәрби операция барышында хәрби бурычларны ихтыяҗлы үтәүче гражданнар, Татарстан Республикасы буенча Эчке эшләр министрлыгы, Россия Федерациясе Федераль иминлек хезмәтенең Татарстан Республикасы буенча идарәсе хезмәткәрләре, махсус хәрби операция уздыру зонасына җибәрелгән, шулай ук махсус хәрби операциядә катнашу нәтиҗәсендә һәлак булган югарыда күрсәтелгән категорияле гражданнар балаларына;

- Россия Эчке эшләр министрлыгының Татарстан Республикасы Зәй районы буенча бүлеге хезмәткәрләренең балалары;

- уртача кереме Татарстан Республикасында билгеләнгән яшәү минимумыннан түбән булган гаилә балалары, шулай ук күп балалы гаиләләрнең балалары.

5.3. Ташламалы туклануны бирү өчен укучының ата-анасы (законлы вәкиле) язма формада гариза һәм гомуми белем бирү оешмасына хокук билгеләүче документлар күчермәләрен бирә.

5.3.1. 5.2 пунктта саналган укучыларның туклануын оештыру өчен. Әлеге нигезләмәдә гомуми белем бирүче оешмаларда комиссияләр оештырыла, алар составына директор, яки укытучылар коллективы арасыннан укучыларның туклануын оештыру өчен җаваплы директор урынбасары һәм ата-аналар комитеты вәкилләре керә. Комиссия әгъзаларының гомуми саны биш кешедән дә ким булмаска тиеш.

Комиссия ата-аналарның тапшырылган гаризаларын, хокук билгеләүче документларын, Татарстан Республикасы Зәй районы буенча Россия

Федерациясенең гамәлдәге хезмәткәрләре бирелгән исемлекне карый һәм ташламалы туклануны билгеләү яки баш тарту турында карарлар кабул итә.

5.3.2. Ташламалы туклану белән тәэмин итү турында карар гомуми белем бирү учреждениесе директоры боерыгы белән раслана. Укучыларны ташламалы туклану белән тәэмин итү хокукы гомуми белем бирү оешмасы директоры боерыгы чыгарылганнан соң киләсе көннән, ләкин уку елының ахырына кадәр барлыкка килә.

"Татарстан Республикасы Зәй районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге идарәсе” туклану бүлегенә укучының ташламалы туклану хокукы барлыкка килгән көннән үк боеру бирелә.

5.3.3. Белем алучыларга гомуми белем бирү оешмасында уку көннәрендә генә ташламалы туклану бирелә. Каникуляр чорда ташламалы туклану тәкъдим ителми.

5.4. Сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән балаларга һәм белем бирү оешмаларында белем алучы ДСБ белән белем алучы инвалид балаларга ата-аналарыннан (законлы вәкилләрдән) язма гариза буенча федераль, төбәк һәм җирле бюджеттан бюджет акчасына ике тапкыр түләүсез ризык бирелә:

- ата-анадан (законлы вәкилләрдән) язма гариза;

- бала инвалидлыгы турында белешмә, яки психология-медицина-педагогика комиссиясе (PMPK) нәтиҗәсе;

- "Зәй үзәк район шифаханәсенең “табиб комиссиясе нәтиҗәсе.

5.5. Сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән һәм өйдә торып белем алучы балалар Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Башкарма комитетының 612 нче номерлы 07.08.2023 елгы Карары нигезендә региональ һәм җирле бюджет акчалары хисабына ике тапкыр түләүсез туклану белән тәэмин ителә."Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы муниципаль белем бирү оешмалары тарафыннан өйдә торып укыту оештырылган сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән белем алучыларны ике тапкыр түләүсез ашату белән тәэмин итү тәртибен, шул исәптән ике тапкыр түләүсез ашатуны акчалата компенсация белән алмаштыру мөмкинлеген раслау турында".

5.6. Сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән өйдә белем алучы статусына ия булган инвалид балалар төбәк һәм җирле бюджет акчалары хисабына ике тапкыр түләүсез туклану белән тәэмин ителә.

5.6.1 Сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгәнөйдә белем алучы статусына ия булган, өйдә гомуми белем бирү программаларын үзләштерүче укучы инвалид балаларга ике тапкыр түләүсез туклану формасы булып азык-төлек җыентыгы (киләчәктә коры паек) яки аны акчалата компенсация белән алмаштыру булып тора.

5.6.2. Коры паек бәясе укыту көнендә белем бирү оешмасында белем алучы, тиешле яшь категорияле ДСБ белән белем алучы статусына ия инвалид балаларның ике тапкыр түләүсез туклануы бәясеннән һәм гомуми белем бирү оешмасының уку көннәре саныннан чыгып исәпләнләнә.

5.6.4. Коры паек алу хокукы ата-анадан (законлы вәкилләрдән) язма гариза буенча, хокук билгеләүче документлар күчермәсе кертелгән, әлеге Нигезләмәгә 1 нче кушымтага (киләсе гариза) нигезендә бирелә:

- бала инвалидлыгы турында белешмә, яки психология-медицина-педагогика комиссиясе (PMPK) нәтиҗәсе;

- "Зәй үзәк район шифаханәсе" табиблар комиссиясе нәтиҗәсе.

5.6.5. Акчалата компенсация белән коры паек алу рәвешендә бушлай ике тапкыр туклануны алмаштырырга карар кабул ителгән очракта, әлеге Нигезләмәгә 2-нче кушымтага (алга таба гариза) күрсәтелә. Гомуми белем бирү учреждениесе ата-ананың (законлы вәкил) гаризасы кабул ителгән көннән бирле биш эш көне дәвамында гомуми белем бирү оешмасы директорының боерыгы чыгара. "Татарстан Республикасы Зәй районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге идарәсе" туклану бүлегенә боерык чыгарылган вакыттан киләсе көнне кичермичә бирелә.

5.6.6. Акчалата компенсация белем бирү учреждениеләрендә белем алучы, тиешле яшь үзенчәлекләре категориясеннән чыгып ДСБ белән белем алучы статусына ия инвалид балаларның уку көнендә ике тапкыр түләүсез туклануны бирүнең расланган бәясеннән һәм гомуми белем бирү оешмасының уку көннәреннән чыгып бирелә.

5.6.7. Акчалата компенсацияне түләү ай саен, ул бирелә торган айдан соңгы айның 20-нче көненнән кичермичә, ҮЗ белән белем алучы, өйдә укучы, Россия кредит оешмасында ачылган "MIR" түләү системасы статусына ия булган инвалид балаларның ата-анасының (законлы вәкиле) хисабы аша бирелә.

5.6.8. Акчалата компенсацияне түләү 5.6.7.ләреннән башлап Гомуми белем бирү учреждениесе тарафыннан оештырылган,Сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән өйдә белем алучы укучы статусына ия булган инвалид балаларга коры паек алу хокукын алмаштыру турында гариза бирелгән айдан башлап билгеләнгән вакытта гамәлгә ашырыла.

5.6.9.Сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән өйдә белем алучы статусына ия булган инвалид балаларның ата-анасы (законлы вәкиле) күрсәткән акчалата компенсация түләүне туктатып тору өчен нигез булып:

- Сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән өйдә белем алучы укучылар статусына ия булган инвалид балаларның ата-аналар хокукларыннан мәхрүм итү яки чикләү (хокукларын һәм вазыйфаларын туктату);

- мәхкәмә тарафыннан ҮЗ белән белем алучы, өйдә хәбәрсез юк булган дип белем алган инвалид балаларның ата-анасын (законлы вәкиле) тану яки вафат дип игълан итү;

- ҮЗ белән белем алучы, өйдә белем алучы статусына ия булган инвалид балаларның ата-анасы (законлы вәкиле) вафаты;

- мәхкәмә тарафыннан ҮЗ белән белем алучы, өйдә укучы, гамәлгә сәләтсез яки гамәлгә сәләтләре чикләнгән инвалид балаларның ата-анасын (законлы вәкиле) тану.

5.5.9 п. күрсәтелгән шартлар килгән очракта. Акчалата компенсация алучы яки өйдә белем алучы ҮЗ белән белем алучы статусына ия булган инвалид балаларның башка ата-анасы (законлы вәкиле), ул килгән көннән бирле биш календарь көн дәвамында гомуми белем бирү оешмасына мондый шартлар турында язма формада хәбәр итә.

Акчалата компенсация түләү гомуми белем бирү оешмасы директорының боерыгы нигезендә гомуми белем бирү учреждениесенә югары күрсәтелгән шартларның килеп чыгуы турында мәгълүмат килгән көннән башлап өч эш көне дәвамында туктатыла. "Татарстан Республикасы Зәй районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге идарәсе" туклану бүлегенә боерык чыгарылган вакыттан киләсе көнне кичермичә бирелә.

Боерык чыгарылган көннән бирле ҮЗ белән белем алучы статусына ия булган укучы инвалид балаларга ике тапкыр түләүсез туклану формасы булып, өйдә гомуми белем бирү программаларын үзләштерүче азык-төлек җыентыгы, коры паек рәвешендә булып тора.

Акча компенсациясен түләүне яңарту башка ата-ананың (законлы вәкил) коры паек алу хокукын акчалата компенсация белән алмаштыру турында гариза бирү юлы белән гамәлгә ашырыла.

5.7. Махсус хәрби операциядә катнашучы гражданнарның балаларына, Россия Федерациясе Кораллы Көчләренә хәрби хезмәткә чакырылучылар, Россия Федерациясе милли гвардиясендә хәрби хезмәткәрләр һәм хезмәт үтәүче затлар, Татарстан Республикасында оештырылган "Алга" һәм "Тимер" батальоннарында хәрби хезмәт үтәүче гражданнар, махсус хәрби операция барышында хәрби бурычларны ихтыяҗлы үтәүче гражданнар, Татарстан Республикасы буенча Эчке эшләр министрлыгы хезмәткәрләре, Махсус хәрби операция үткәрү зонасына җибәрелгән Россия Федерациясе Федераль куркынычсызлык хезмәтенең Татарстан Республикасы буенча идарәләре, шулай ук махсус хәрби операциядә катнашу нәтиҗәсендә һәлак булган югарыда күрсәтелгән категорияле гражданнарның балаларына ата-аналарыннан (законлы вәкилләреннән) язма рәвештә белдерүче документлар күчермәсе кирәк була:

- Россия Федерациясе Оборона министрлыгыннан (хәрби комиссариаттан) белешмә;

- махсус хәрби операция барышында хәрби бурычларны җитәкчелек иткән һәм үтәүче затлар өчен эш урыныннан белешмә.

Гомуми белем бирү учреждениесе Татарстан Республикасы Зәй шәһәре һәм районы Хәрби комиссариаты раслаган исемлектә булмаган очракта укучыларга ташламалы туклану бирүдән баш тартырга хокуклы.

Шулай ук ташламалы туклануны тәэмин итүне туктатып тору өчен:

- хәрби хезмәттән чыгарылу;

- контракт буенча хезмәтне тәмамлау;

- махсус хәрби операциядә катнашучы гражданнарны демобилизацияләнү;

- үз иркендә йөрү (РФ ҖАК 337);

- качкынлык (РФ ҖАК 338);

- сугыш хәрәкәтләрендә катнашудан баш тарту (РФ ҖАК 332);

- әсирлеккә тапшыру (РФ ҖАК 352.1);

- махсус хәрби операция уздыру зонасында хезмәт сәфәрен тәмамлау яки Россия Федерациясе милли гвардиясендә хезмәт үтәүче хәрби хезмәткәрләрне һәм затларны эшеннән чыгару; Татарстан Республикасы буенча Эчке эшләр министрлыгы, Россия Федерациясе Федераль иминлек хезмәтенең Татарстан Республикасы буенча идарәсе хезмәткәрләре;

- махсус хәрби операциянең тәмамлануы.

5.8. Татарстан Республикасы Эчке эшләр министрлыгының Зәй районы буенча бүлеге хезмәткәрләренең балалары өчен азык-төлек бәясе көнгә бер тапкыр кайнар туклану бәясеннән 50% күләмендә билгеләнгән.

Татарстан Республикасы Эчке эшләр министрлыгының Зәй районы буенча бүлеге хезмәткәрләренең башлангыч сыйныфларда (1-4 сыйныф) укучылар өчен озайтылган көн төркеменә килүчеләр өчен ата-аналар өчен 50% күләмендә һәм җирле бюджет акчалары исәбенә 50% күләмендә өстәмә туклану бирелә.

Татарстан Республикасы Эчке эшләр министрлыгының Зәй районы буенча бүлеге хезмәткәрләренең урта һәм югары сыйныфларда (5-11 класс) белем алучы балаларына бер тапкыр ашамлыкны (иртәнге аш) финанслау төбәк бюджеты акчалары исәбенә субсидия рәвешендә гамәлгә ашырыла.

Ташламалы туклануга хокук ата-анадан (законлы вәкилләрдән) язма гариза һәм эш урыныннан белешмәләр буенча бирелә.

Гомуми белем бирү учреждениесе Татарстан Республикасы Зәй районы буенча Россия Федерациясендә эшләүче хезмәткәрләр исемлегендә булмаган очракта укучыларга ташламалы туклану бирүдән баш тартырга хокуклы.

5.9. Уртача кереме Татарстан Республикасында билгеләнгән яшәү минимумы зурлыгыннан түбән гаилә балалары урта һәм югары сыйныфларда (5-11 класс) белем алучыларга бер тапкыр ашамлыкны (иртәнге аш) финанслау Татарстан Республикасы төбәк бюджеты акчалары хисабына һәм җирле бюджет акчалары исәбенә башкарыла.

Урта һәм югары сыйныфларда (5-11 класс) уртача кереме Татарстан Республикасында билгеләнгән яшәү минимумы зурлыгыннан түбән гаиләләрдән балалар өчен җиңел бер тапкыр туклану хокукларын алу өчен ата-аналарга (законлы вәкилләргә) түбәндәге документларны тапшырырга кирәк:

- ата-анадан (законлы вәкилләрдән) язма гариза;

- Татарстан Республикасы буенча Россия Федерациясе Пенсия фондының Дәүләт учреждениесе-бүлеге тарафыннан бирелгән социаль ярдәм чараларын билгеләү (бирү) турында карар.

5.10. Урта һәм югары сыйныфларда (5-11 сыйныф) белем алучыларга уртача җан башына керүе Татарстан Республикасы төбәк бюджеты акчалары исәбенә һәм җирле бюджет акчалары исәбенә гамәлгә ашырыла.

Урта һәм югары сыйныфларда (5-11 сыйныф) күп балалы гаиләләрдән балалар өчен җиңел бер тапкыр туклану хокукларын алу өчен, аларның уртача кереме Татарстан Республикасында билгеләнгән яшәү минимумыннан түбән булган ата-аналарга (законлы вәкилләргә) түбәндәге документларны тапшырга кирәк:

- ата-анадан (законлы вәкилләрдән) язма гариза;

- күп балалы турында таныклык;

- Россия Федерациясе Пенсия һәм социаль иминият фондының Татарстан Республикасы буенча бүлеге биргән социаль ярдәм чараларын билгеләү (бирү) турында карар.

5.11. Ата-аналар (законлы вәкилләр) гомуми белем бирү учреждениесенә ташламалы туклануны туктатучы шартлар барлыкка килүе турында язма формада вакытында мәгълүмат бирергә мәҗбүри. Ташламалы туклануны тәэмин итүне туктатучы шартлар барлыкка килгән очракта, гомуми белем бирү учреждениесе укучыга әлеге шартлар турында аңа билгеле булган көннән соң киләсе көнне ташламалы туклану бирүне туктата.

5.12. Гомуми белем бирү учреждениесе 5.4 пунктта каралган документларны тәкъдим итмәү сәбәпле югарыда аталган категорияләрдән укучыларга түләүсез туклану бирүдән баш тартырга хокуклы. - 5.9. әлеге Нигезләмә һәм/яки Татарстан Республикасы Зәй районы буенча Россия Федерациясенең гамәлдәге хезмәткәрләре исемлегендә булмау һәм/яки Татарстан Республикасы Зәй шәһәре һәм Зәй районы Хәрби комиссариаты тарафыннан бирелгән исемлектә булмау.

6. ТҮЛӘҮЛЕ ТУКЛАНУНЫ ОЕШТЫРУ СИСТЕМАСЫ

6.1. Түләүле туклану 4.2, 5.2. п. өстенлекләре булмаган белем алучылар өчен оештырыла.

6.2. Гомуми белем бирүче учреждениедә белем алучыларның тукалнуы өчен түләү укучының ата-аналары (законлы вәкилләре) тарафыннан муниципаль гомуми белем бирү учреждениесенең исәпләү исәбенә киләсе аенда һәр айның 20-нче санынан кечермичә үткәрелә.

6.3. Төп гомуми һәм урта гомуми белем алучыларга тәэмин итүнең финанс тәэмин ителеше (5-11 класс):

- субсидия рәвешендә Татарстан Республикасы төбәк бюджеты акчалары;

- ата-аналар түләве.

6.4. Ата-аналар түләме барлык очракларда тулы күләмендә алына, гомуми белем бирү учреждениесендә бала булмаган түбәндәге очраклардан тыш:

- бала авырган очракта (тәкъдим ителгән медицина белешмәсе нигезендә);

- карантин сәбәпле уздыру;

- башка хөрмәтле сәбәпләр аркасында (бирелгән документлар нигезендә).

6.5. Мәктәп укучылары уңай сәбәпсез җибәрелмәгән очракта һәм мәктәпкә бер көн эчендә хәбәр ителмәгән очракта, беренче үткәрелгән көн өчен ата-аналар түләве тулы күләмдә алына.

6.6. Гомуми белем бирү учреждениесе җитәкчесе үз вакытында (3 эш көне дәвамында) укучының ата-анасына (законлы вәкиле) туклану өчен түләү өчен реквизитларны үзгәртү турында мәгълүмат бирергә кирәк.

7. КАЙНАР ТУКЛАНУНЫ ОЕШТЫРУНЫ КОНТРОЛЬДӘ ТОТУ.

7.1. Гомуми белем бирү учреждениесе ашханәсе эшен контрольдә тоту администрация һәм укучыларның туклануын оештыруны контрольдә тоту буенча иҗтимагый комиссия тарафыннан башкарыла. Әзер продукцияне бракеражны бракераж комиссиясе ала. Укучыларның туклануын оештыруны контрольдә тоту буенча иҗтимагый комиссия кадрлар ротациясе принцибын үтәп, Администрация, педагогик хезмәткәрләр, медицина хезмәткәрләре, укучылар һәм ата-аналар арасыннан мәктәп директоры боерыгы белән төзелә. Боерыкның күчермәсе ашханә администрациясенә тапшырыла. Укучыларның туклануын оештыруны контрольдә тоту буенча иҗтимагый комиссия вакыт-вакыт (ә кварталга 1 тапкырдан да сирәгрәк түгел) директор каршындагы киңәшмәдә, инструктив-методик киңәшмәләрдә, педагогик советта аңа бирелгән йөкләмәләрне контрольдә тоту һәм үтәү буенча эш турында хисап бирә.

7.2. Аш әзерләү технологиясен тикшерү көн саен бракераж комиссиясе тарафыннан башкарыла.

7.3. Мәктәптә туклануны оештыруны контрольдә тоту буенча комиссия составы һәр уку елы башында мәктәп директоры тарафыннан раслана.

7.4. Медицина хезмәткәрләре гомуми белем бирү учреждениесендә туклануны оештыруны, шул исәптән керүче продуктларның сыйфатын, продуктларны дөрес урнаштыруны һәм әзер ризык әзерләүне күзәтергә тиеш.

7.5. Әзер ризыкны пробаны алганнан соң гына бирәләр. Ашларның сыйфатын органолептик күрсәткечләр буенча бракераж комиссиясе бәяли (пробаны турыдан-туры ризык әзерләнгән. Көндәлек пробалар +2 С дан +6 С га кадәр температурада махсус билгеләнгән урында /суыткычта ким дигәндә 48 сәгать сакланырга тиеш.

7.8. Гомуми белем бирү учреждениесендә сәламәт туклану күнекмәләрен һәм культурасын формалаштыру, ашау этикасы, алиментар-бәйле авыруларны, азык-төлек агулануларын һәм йогышлы авыруларны профилактикалау буенча эшне (лекцияләр, семинарлар, эшлекле уеннар, викториналар, Сәламәтлек көннәре) оештыру киңәш ителә.

8. ГОМУМИ БЕЛЕМ БИРҮ УЧРЕЖДЕНИЕЛӘРЕНДӘ БАЛАЛАРНЫҢ ТУКЛАНУЫН ОЕШТЫРУГА АТА-АНАЛАР КОНТРОЛЕ

8.1. Укучыларның туклануын оештыруга ата-аналар контроле буенча чаралар үткәрү тәртибен, шул исәптән укучыларның законлы вәкилләренең ашау өчен бүлмәдә керү тәртибен регламентлаштыруны, гомуми белем бирү оешмасының локаль норматив акты белән регламентлаштырырга киңәш ителә.

8.2. Ата-аналар контролен оештыру ата-аналар һәм балаларга анкета бирү формасында (по 1 кушымта МР 2.4.018-20) һәм гомуми мәктәп комиссиясе эшендә катнашу (по 2 кушымта МР 2.4.018-20) башкарыла ала.

Тикшерү нәтиҗәләре Гомумроссия җыелышларында тикшерелә һәм мәгариф оешмасы администрациясенә, туклану операторына, контроль (күзәтчелек) органнарына мөрәҗәгать итү өчен нигез була ала.

9. ЯКЛАРНЫҢ ҖАВАПЛЫЛЫГЫ

9.1. Гомуми белем бирү учреждениесе җитәкчесе Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Зәй муниципаль районы норматив актлары, Федераль санитар кагыйдәләр һәм нормалар, мәгариф учреждениесе уставы һәм әлеге Нигезләмә нигезендә укучыларны кайнар ризык белән тәэмин итүне оештыру һәм тулыландыру өчен җаваплы зат булып тора.

9.2. Гомуми белем бирү учреждениесе җитәкчесе:

-җитештерү контроле программасын «халыкның санитар-эпдемиологик иминлеге турында» 1999 елның 30 мартындагы 52-ФЗ номерлы Федераль закон һәм «дәүләт санитар - эпидемиологик нормалаштыру турында нигезләмәләр»нигезендә эшләргә,санитар кагыйдәләр-СП-1.1.1058-01,СанПин 2.3/2.4.3590-20;

- мәгариф учреждениесендә кайнар туклануны оештыруда җаваплыларны билгеләргә: мәгариф учреждениесе администрациясе арасыннан туклану буенча җаваплы; сыйныф җитәкчесе;медицина хезмәткәре, производство ашханәсе мөдире;

- лаборатория һәм инструменталь тикшеренүләрнең канәгатьләнерлек булмаган нәтиҗәләре очрагында туклану буенча җаваплы (азык-төлек блогы хезмәткәре) гаебе буенча җитештерү контроле программасы кысаларында Хокук бозуларны бетерүгә һәм аларның барлыкка килүенә юл куймауга юнәлдерелгән чаралар күрергә, гаепле азык-төлек блогы хезмәткәре хисабына лаборатория тикшеренүләрен кабат үткәрергә.

9.3. Гомуми белем бирү учреждениесендә туклану буенча җаваплы кеше:

ата-аналар (законлы вәкилләр) тарафыннан ата-ана түләүләрен дөрес һәм вакытында кертүне контрольдә тоту;

- сыйныфларда ата-аналар җыелышы, гомуми мәктәп ата-аналар җыелышы утырышларында укучыларның туклануын оештыру мәсьәләләрен карарга;

класс җитәкчеләренең эшчәнлеген координацияләү һәм контрольдә тоту;

- ашханәдә укучыларның чынлыкта катнашуын исәпкә алуны тәэмин итү, барлык укучыларны туклану белән колачлау, укучыларның сыйныфлар буенча чынлыкта алынган кайнар туклану санын исәпкә алуның көндәлек тәртибен контрольдә тоту;

- гомуми белем бирү оешмасының бухгалтериясенә укучыларның туклануга акчаларын исәпләү өчен укучылар исемлеген бирү;

ата-аналарга (законлы вәкилләргә) әлеге положениедә каралган очракларда балаларының ташламалы туклану алу мөмкинлеге турында хәбәр итәргә;

- ташламалы туклану алучы укучылар исемлегенә үзгәрешләр кертү өчен гомуми белем бирү оешмасында комиссиягә мәгълүматны вакытында тапшырырга;

- ай саен киләсе айның 2 нче көненә кадәр»Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф идарәсе " МКУДА укучыларның туклануы буенча хисап бирергә;

- стендта меню булу-булмавын тикшерү;

- менюда пешкән ризыкның туры килүен тикшерегез;

- ашаучылар саны буенча вакытында гаризалар бирүне контрольдә тоту;

- әзер ризыкның температурасы һәм авырлыгы туры килүен тикшерү;

туклану культурасын формалаштыру буенча белем бирү учреждениесендә эшне координацияләү;

- укучыларның Мәктәп туклануы сыйфатыннан канәгать булуларын мониторинглау;

- туклануны оештыруны яхшырту буенча тәкъдимнәр кертү;

- укучыларның дөрес һәм сәламәт туклануына багышланган оештыру чараларын үткәрү.

9.4. Мәгариф учреждениесенең сыйныф җитәкчесе:

- ата-аналарга (законлы вәкилләргә) белем бирү учреждениесендә туклануны оештыру турында мәгълүмат җиткерү;

укучыларның ата-аналарыннан (законлы вәкилләреннән) гаризалар җыярга, алар кайнар ризык бирү өчен, ул аларны алга таба мәгариф учреждениесе администрациясенә бирә. Гаризада кайнар ризык һәм төрләр (иртәнге аш һәм (яки) төшке аш)күплеге билгеләнә;

-мәгариф учреждениесе администрациясенә социаль педагог, Сыйныф җитәкчесе, укучыларны ташламалы тукландыру өчен тәрбия эше буенча директор урынбасары составындагы комиссия тарафыннан торак-көнкүреш шартларын тикшерү актын тапшырырга;

- 48 сәгать эчендә мәктәп ашханәсенә уку көненә туклануны оештыру өчен санлы гариза бирергә;

- көн саен 8.30 га кадәр бирелгән гаризаны төгәлләргә (һәм/яки иртәнге/төшке ашка/көнгә өстәмә тукланугa бер сәгать кала);

- укучылар алган кайнар ризыкны исәпкә алуның көндәлек таблицасын алып бару;

атнага бер тапкырдан да сирәгрәк, туклану буенча җаваплы гомуми белем бирү учреждениесенә укучыларның чынлыкта алган кайнар туклану күләме турында мәгълүмат тапшырырга;

- үз компетенциясе өлешендә мәктәп туклануын оештыруны мониторинглау;

- тәрбия эше планнарында укучыларның сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга, балансыл һәм рациональ туклануга ихтыяҗны күздә тотарга, ата-аналар җыелышы барышында укучыларның тулы туклануын тәэмин итү мәсьәләләрен даими рәвештә фикер алышуга чыгарырга;

- педагогик совет утырышларында, директор каршындагы киңәшмәдә туклануны яхшырту буенча тәкъдимнәр кертү.

9.5. Медицина хезмәткәре (булган очракта) яки билгеләнгән җаваплы кеше:

Санпиннарны үтәүне контрольдә тоту 2.3/2.4.3590-20,СанПиН 2.4.2.2821-10, МР 2.4.0179-20, МР 2.4.0180-20;

- эш башланганчы, азык-төлек блогы хезмәткәрләрен кул тиресендә һәм тәннең ачык өслегендә эренле авырулар, йогышлы авырулар билгеләре булу-булмавына тикшерү үткәрергә. Тикшерү нәтиҗәләре гигиена журналына кертелергә тиеш (кушымта no 1 СанПиН 2.3./2.4.3590-20). Тикшерү көнендә журналда билгеләнгән хезмәткәрләр исемлеге бу көнне эшчеләр санына туры килергә тиеш;

- туклануны оештыруны, шул исәптән керүче продуктларның сыйфатын, ризыкларны дөрес урнаштыруны һәм әзер ризык әзерләүне күзәтергә;

- әзер ризыклар бракеражын бетерү буенча комиссиядә көн саен катнашырга;

- төп продуктларны урнаштырганда вакыт-вакыт катнашырга, әзер ризыкларның чыгуын һәм температурасын тикшерергә;

- тәүлекләклек пробаларны дөрес сайлап алу һәм саклау шартларын контрольдә тоту;

- аларны куллану буенча инструкцияләргә ярашлы рәвештә савыт-саба һәм аш бүлмәсе приборларын дезинфекцияләү чаралары белән юу кагыйдәләрен контрольдә тота;

- ашар алдыннан укучыларның кул гигиенасын контрольдә тота.

9.6. Ашханә җитештерү мөдире:

СанПинны саклау 2.3/2.4.3590-20, МР 2.4.0179-20, МР 2.4.0180-20;

азык-төлек продукциясен, шул исәптән азык-төлек чималларын, маркировка һәм товар үткәрү документациясе булганда кабул итә башларга;

- азык-төлек продуктларының саны һәм сыйфаты буенча саклануы, саклау срокларын һәм шартларын үтәве, төрү ярлыклары һәм норматив документлар турында мәгълүматлар булуы өчен җаваплылык тотарга;

- продукцияне әзерләгәндә технологик карта белән җитәкчелек итәргә;

- тукланучылар саны турында вакытында туклануны оештыру буенча хезмәтләр күрсәтүче оешмага гариза бирергә;

- ризыклар әзерләгәндә һәм продуктларны бүлгәндә санитар кагыйдәләрне һәм нормаларны үтәүне тәэмин итәргә (әзер һәм чимал продукция өчен кисү

инвентарын кулланырга (маркировкага ярашлы) һәм җитештерү цехларында (зоналарда,участокларда) аерым сакларга;

- эш урынында чисталыкны һәм тәртипне, инструкция буенча дезинфекция чараларын вакытында әзерләү һәм куллануны күзәтергә;

әзерләнгән ризыкларның сыйфатын һәм санын контрольдә тоту;

- көн саен әзер ризыклар әзерләү партияләре буенча суыткычка тәүлеклеклек пробалар куярга;

- гомуми белем бирү учреждениесе җитәкчесе килештергән көндәлек менюны ашханәгә элдерергә;

- меню буенча контроль ризыкны көн саен күрсәтегез;

- туклану хезмәтләрен гамәлгә ашыручы Оешмага товар хисапларын (тукланучыларның көндәлек реестрларын, менюны, тукланучыларның төркем талоннарын кушып)тутырырга һәм вакытында тапшырырга;

- савыт-саба һәм инвентарьны маркировкалауны оештыру;

эш урынында ашханә хезмәткәрләренең махсус киемнәр һәм махсус баш киемнәре, әзер ризыклар таратканда бер тапкыр бирелә торган перчаткалар куллануын контрольдә тоту;

- эш көне азагында савыт-саба, аш бүлмәсе приборларын, савыт-саба юу машиналарындагы тәлинкәләрне савыт-саба һәм аш бүлмәсе приборларын дезинфекцияләүне тәэмин итүче режимда һәм максималь температура режимында юуны оештырырга.

Савыт-саба юу машинасы булмаса, савыт-саба юу кул белән башкарылырга тиеш, аларны куллану буенча инструкцияләргә ярашлы рәвештә, барлык савыт-саба һәм ашханә приборларын дезинфекцияләү чаралары белән эшкәртергә кирәк.

- СанПиН буенча көн саен кирәкле документларны алып барырга һәм тутырырга 2.3/2.4.3590-20.

9.7. Туклануны оештыручы Предприятие:

предприятие җитәкчесе тарафыннан расланган ике атналык менюны төзү;

- атналык һәм бер көнлек меню төзү;

- махсус җиһазландырылган транспортта азык-төлек китерү;

керүче чималны контрольдә тоту: сыйфат, туры килү сертификаты, сыйфат турында таныклык булу;

башкару:

1.) Санитар контроль;

2.) Технологик контроль;

3.) Ветеринария контроле;

4.) Җитештерү контроле кысаларында төзелгән контракт нигезендә лаборатория-инструменталь контроль.

9.8. Укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре) :

- тиешле раслаучы һәм хокук билгеләүче документлар кушып, ташламалы туклану өчен гариза бирәләр;

- ай саен, һәр айның 20 нче көненнән дә соңга калмыйча, киләсе айга баланың туклануы өчен түләү кертелә;

класс җитәкчесенә түләү турында түләү йөкләмәсенең күчермәсен бирәләр;

- класс җитәкчесенә баланың авыруы яки аның гомуми белем бирү учреждениесендә вакытлыча булмавы турында вакытында хәбәр итәргә, шулай ук медицина хезмәткәрен һәм сыйныф җитәкчесен баланың азык-төлеккә аллергик реакцияләре (медицина учреждениесеннән белешмә)турында кисәтергә бурычлы;

-диетик туклану кирәк булганда эчәклек системасы авырулары турында белешмә һәм башка авыру вакытында рөхсәт ителмәгән азык-төлек исемлеге бирәләр;

- үз балалары белән сәламәт яшәү рәвеше һәм дөрес туклану күнекмәләрен тәрбияләү буенча аңлату эшләре алып баралар;

- укучыларның туклануын оештыруны яхшырту буенча тәкъдимнәр кертергә хокуклы;

- ике атналык һәм көндәлек меню, укучыларның туклануын оештыруга акча исәп-хисаплары белән танышырга хокуклы.

9.9. Мәктәп ашханәсендә бракераж комиссиясе составы, иҗтимагый комиссия, меню, ашханә буенча сыйныфлар дежурлыгы графигы, ашау вакыты, ашханә буенча дежур вазифалары, туклану культурасы буенча материаллар, бәяләмәләр һәм тәкъдимнәр китабы күрсәтелгән мәгълүмати стенд эленеп тора.

10. АТА-АНАЛАР ТҮЛӘҮЛӘРЕН ВАКЫТЫНДА КЕРТҮ ҺӘМ ФИНАНС СРЕДСТВОЛАРЫН МАКСАТЧАН КУЛЛАНУ БУЕНЧА КОНТРОЛЬНЕ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ

10.1.Гомуми белем бирү учреждениесе җитәкчесе контроль алып бара:

ата - аналар (законлы вәкилләр) түләүләрен дөрес һәм вакытында керткән өчен;

- укучыларның кайнар туклануын оештыру өчен кергән бюджет акчаларын сарыф итү өчен.

10.2. «Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф идарәсе»МКУ гомуми белем бирү учреждениеләрендә туклануга бюджет акчаларын максатчан куллануны тикшерә.

11. СОҢГЫ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

Камилләштерү максатларында укучыларның туклануын оештыру гомуми белем бирү оешмасы:

уку эшчәнлеге кысаларында укучыларның туклану культурасы дәрәҗәсен арттыру буенча даими мәгълүмати-агарту эшен оештыра;

туклану культурасын формалаштыру мәсьәләләренә багышланган мәгълүмати стендларны рәсмиләштерә һәм даими яңарта;

- өй шартларында укучыларның туклану режимын һәм рационын, ата-аналарның гомуми белем бирү оешмасының эшчәнлеге режимын, мәктәп ашханәсенең үткәрү сәләтен исәпкә алып, укучыларның туклануын яхшырту мәсьәләләрен хәл итү ихтыяҗларын һәм мөмкинлекләрен өйрәнә;

- ата-аналар (законлы вәкилләр) белән системалы эш оештыра, кеше сәламәтлеген формалаштыруда туклануның роле, көндәлек балансны туклануны тәэмин итү, туклану культурасын үстерү мәсьәләләренә багышланган әңгәмәләр, лекорийлар һәм башка чаралар үткәрә, ата-аналарны (законлы вәкилләрне) балалар белән ял итүне оештыру һәм сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау, өй шартларында дөрес туклану эшенә җәлеп итә;

- туклануны оештыруга мониторинг үткәрә һәм билгеләнгән срокларга һәм формаларга ярашлы рәвештә, мәгариф өлкәсендә идарә итүне гамәлгә ашыручы «Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф идарәсе» МКУГА туклануны оештыру мәсьәләсе

1 нче Кушымта

Директорга

____

гомуми белем бирү оешмасының исеме

____

(Ф. и. о. тулысынча)

____

балигъ булган укучы яки ата-ана (законлы вәкил)

____

укучы
адресы буенча яшәүче:

____

Паспорт серия, номеры__________
Бирелгән _____________________
Тапшыру датасы:

Гариза

Өйдә укыту оештырылган сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән укучылар статусына ия булган инвалид балаларга бушлай ике тапкыр туклануны тәэмин итү өчен

"Россия Федерациясендә мәгариф турында "2012 елның 29 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 79 статьясының 7, 7.1, 7.2 өлешләренә ярашлы рәвештә азык-төлек җыелмасы (коры паек)формасында ике тапкыр бушлай туклану бирүне сорыйм

____

(Ф. и. о. (укучы булганда)

_____ класс (төркем) укытучысына, ___________ дан алып ________ 202__ г.

Әлеге гаризага кул кую, укучыларга ике тапкыр бушлай туклану нигезләре туктатылган очракта, белем бирү оешмасына язмача хәбәр итү бурычы турында хәбәр ителгәнен раслыйм.

Датасы__________________

Имза______________

2 нче Кушымта

Директорга

____

гомуми белем бирү оешмасының исеме

____

(Ф. и. о. тулысынча)

____

балигъ булган укучы яки ата-ана (законлы вәкил)

____

укучы

адресы буенча яшәүче:

____

Паспорт серия, номеры_________

Бирелгән ____________________

Тапшыру датасы:

Гариза.

Инвалид балаларга түләүсез ике тапкыр туклануны өйдә оештырылган сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән укучылар статусына ия булган инвалид балаларга акчалата компенсация белән алыштыру турында "Россия Федерациясендә мәгариф турында "2012 елның 29 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 79 статьясының 7, 7.1, 7.2 өлешләре нигезендә Азык-төлек җыелмасы (коры паек) формасында бушлай ике тапкыр туклануны акчалата компенсациягә алыштыруны сорыйм

____

(Ф. и. о. (укучы булганда)

_____ класс (төркем) укытучысына, _ _ _ _ _ дан алып ________ 202__ г.

Әлеге гаризага кул кую, укучыларга ике тапкыр бушлай туклану нигезләре туктатылган һәм (яки) акчалата компенсация алу нигезләре туктатылган очракта, белем бирү оешмасына язмача хәбәр итү бурычы турында хәбәр ителгәнен раслыйм.

Датасы_________________

Имза______________

Акчалата компенсацияне минем хисап счетыма күчерүне сорыйм

№____

Банк ____

ИНН____________________

БИК ___________________

КПП____________________

Датасы_________________

Имза______________